

فصلنامه تاریخ اسلام

سال نهم، پاییز و زمستان ۱۳۸۷، شماره مسلسل ۳۵-۳۶

کتاب‌شناسی تاریخ بیهقی

دکتر محمدرضا ابن الرسول*

نقیسه رئیسی**

کتاب‌شناسی حاضر ۲۷۰ کتاب، مقاله و پایان‌نامه با موضوع تاریخ بیهقی را در بر دارد. این مقاله از منظر حوزه‌هایی چون تاریخ، تاریخ نگاری، جغرافیا، جامعه‌شناسی، فرهنگ، فلسفه، اخلاق، سیاست، لغت، نسخه‌شناسی، نگارش، زبان‌شناسی، دستور زبان و شرح متون به تاریخ بیهقی می‌پردازد. از سوی دیگر در آن سعی شده است تصحیح‌ها، شروح و چاپ‌های گوناگون بیهقی و نیز ترجمه‌های عربی، انگلیسی و روسی آن معرفی گردد. همچنین نسخه‌های بریل و صوتی موجود شناسانده شده است. گستره و تنوع مداخلها می‌تواند در گشودن افق‌هایی نو در مواجهه با منابع تاریخی برای دانش‌پژوهان حوزه تاریخ سودمند باشد.

واژه‌های کلیدی: کتاب‌شناسی، تاریخ بیهقی، ابوالفضل بیهقی، تاریخ نگاری، فرهنگ اسلامی، تاریخ اسلامی، زبان و ادبیات فارسی.

* عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان، گروه زبان و ادبیات عرب

** دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی

مقدمه

سال‌ها پیش در مجله فرهنگ خراسان کتاب‌شناسی‌ای از تاریخ بیهقی چاپ شد؛ ولی کتاب‌شناسی حاضر، کتاب‌ها، مقالات و پایان‌نامه‌های سال‌های اخیر را نیز شامل می‌شود. در این مقاله کوشیده‌ایم تا کتاب‌شناسی کاملی ارائه کنیم؛ هر چند ممکن است منابعی از قلم افتاده باشند.

۱. آذر پیوند، حسین، «دقایق دستوری در تاریخ بیهقی»، *رشد آموزش زبان و ادب فارسی*، شماره ۴۷، ص ۷۴ - ۷۸.
۲. آقاپاوی اوشانی، محمدحسبام، *بررسی و تحلیل نامه و نامه‌نگاری در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، جلیل تجلیل (استاد راهنما)، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹، ص ۲۳۱.
۳. آیدنلو، سجاد، «تازیانه به پای کردن»، *رشد آموزش و زبان ادب فارسی*، شماره ۵۸، تابستان ۱۳۸۰، ص ۸۴ - ۸۷.
۴. ابوالحسنی، جواد، «بیهقی و تاریخ به اهتمام سعید نفیسی» *کتاب ماه*، شماره ۶۵، ص ۳۹ - ۴۴.
۵. _____، «بیهقی و تاریخ»، *کتاب ماه (تاریخ و جغرافیا)*، شماره ۶۵، اسفند ۱۳۸۱، ص ۳۹ - ۴۳.
۶. احمایی، محمود، *برگزیده مشهورترین قصه‌های شیرین ایرانی*، چاپ اول، تهران، ارغوان، ۱۳۷۰.
۷. ارنندس، ا.ک: «اثر مقفود ابوریحان بیرونی درباره تاریخ خوارزم طبق منابع تاریخ بیهقی»، *پیام نوین*، ج ۱، شماره ۵، ص ۹۴ - ۹۵.
۸. _____، «تاریخ مسعودی و مؤلف آن» *اسدالله حبیب، آریانا*، ج ۳۳، شماره ۴،

- ۱۳۵۴، ص ۱ - ۳۴، ج ۳۴، شماره ۵، ۱۳۵۵، ص ۱۳ - ۳۲.
۹. اسلامی ندوشن، محمد علی، «جهان بینی ابوالفضل بیهقی»، جام جهان بین، ۱۳۴۹، ص ۳۰۳ - ۳۴۵، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول: مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸، ص ۱ - ۳۸، وزیری.
۱۰. _____، «یک سرنوشت ممتاز (حسنک وزیر)، جام جهان بین، ۱۳۴۹، ص ۲۹۵ - ۳۰۲.
۱۱. _____، اصغری، حسن، «حسنک بردار سرو»، چیستا، شماره ۱۰۱، مهر ۱۳۷۲، ص ۱۴ - ۲۲.
۱۲. افتخاری، محمد مهدی، شخصیت‌های تاریخ بیهقی و تحلیلی از اسمها (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، عباسقلی محمدی (استاد راهنما). دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده ادبیات علوم انسانی دکتر شریعتی، ۱۳۷۳.
۱۳. اقبال، عباس، «تاریخ بیهقی (یک صفحه از مجلدات مفقوده تاریخ بیهقی)»، ارمغان، شماره ۱۳، ص ۲۵ - ۳۵؛ مقالات اقبال، چاپ اول، تهران، ۱۳۵۰، ص ۲۸۲ - ۲۸۹.
۱۴. _____، «خواجه ابوالفضل بیهقی»، اصول تعلیم، ج ۲، شماره ۶، ص ۱ - ۱۰. مقالات اقبال، چاپ اول: تهران، ۱۳۵۰، ص ۶۰ - ۷۴.
۱۵. اکبرلو، منوچهر، «این است حسنک و روزگارش»، جوان، ۲۷ آذر ۱۳۷۸، ص ۹.
۱۶. الماسی، بهزاد، «ادبیات و اخلاق: نگاهی به تاریخ بیهقی»، همشهری، ۳۰ مرداد ۱۳۸۴.
۱۷. _____، «تصویر سازی در ادبیات بیهقی»، همشهری، ۲۵ آبان ۱۳۸۳، ص ۱۴.
۱۸. امیری، رضاعلی، «تاریخ بیهقی، آرمانشهر بیهقی»، ابرار، ۵ مرداد ۱۳۷۸، ص ۹.
۱۹. امیر پور دریانی، تصویر پیش‌های بزرگان در تاریخ بیهقی (پایان‌نامه کارشناسی

- ارشد)، عباس سلمی (استاد راهنما). دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۷۵.
۲۰. امین، حسن، «دکتر قاسم غنی و دکتر علی اکبر فیاض همکاری در تصحیح تاریخ بیهقی»، *حافظه*، شماره ۱۳۰، فروردین ۱۳۸۴، ص ۴۹ - ۵۳.
۲۱. انفرادی، سحر، «بیهقی و تاریخ نگاری علمی»، *قدس*، ۶ خرداد ۱۳۷۶، ص ۸.
۲۲. بابک، علی، «نگاهی نو به تاریخ بیهقی»، *گلچرخ*، شماره ۱۰، تیز ۱۳۷۳، ص ۳۸ - ۴۳؛ شماره ۱۱، شهریور ۱۳۷۴، ص ۴۶ - ۵۵.
۲۳. بازورث، کلیفور ادموند. «تاریخ بیهقی»، *حیات نو*، ۲۷ مهر ۱۳۸۰.
۲۴. باستانی پاریزی، محمد ابراهیم، «یاد کرمان از بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ص ۱۲۸، ص ۳۹ - ۵۲. وزیری.
۲۵. _____، «سیاستی از نوع سیاست نامه‌ها»، *گلچرخ*، شماره ۱۱، مرداد و شهریور ۱۳۷۴، ص ۱۵ - ۱۸.
۲۶. بحرالعلومی، حسین، «تاریخ بیهقی یا آینه عبرت»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ص ۱۲۸، ص ۵۳ - ۶۷. وزیری.
۲۷. بهرامی، عزیز، «جنبه‌های رمان در تاریخ بیهقی»، *کیهان فرهنگی*، شماره ۱۶۴، خرداد ۷۹، ص ۹ - ۱۴.
۲۸. بهشتی، فاطمه، *سیمای زن در نثر قرن پنجم تا هفتم: از بیهقی تا سعدی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) علی اصغر حلبی (استاد راهنما)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی ۱۳۸۱، ۱۱۳ ورق.
۲۹. بهفر، مهری، «گزارش از مشارکت زنی از یک هزاره پیش، حره ختلی از متن تاریخ

بیهقی و نقش آن به جهت‌دهی و آرایش سیاسی سلسله غزنویان»، *حقوق زنان*، شماره ۱۵، ص ۵۴-۵۶.

۳۰. بیانی، شیرین، «زن در تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست‌وسه+۸۲۱+۱۲۸ ص، ص ۶۸-۹۰، وزیری.

۳۱. بینش، تقی، «روش علمی در کتاب بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۵۰، بیست‌وسه+۸۲۱+۱۲۸ ص، ص ۹۱-۱۰۲، وزیری.

۳۲. بیهقی، محمد بن حسین، *تاریخ بیهقی*، قاسم غنی و علی اکبر فیاض، تهران، چاپخانه بانک ملی ایران، ۱۳۲۴، یو+۷۶۴ ص، وزیری.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ دیگر: نشر خواجه، ۱۳۷۰، ۷۴۸ ص.

۳۳. _____، *تاریخ بیهقی براساس نسخه غنی - فیاض*، نسخه ادیب پیشاوری، نسخه فیاض، منوچهر دانش‌پژوه، (مقدمه، توضیحات، تعلیقات و فهارس) تهران، هیرمند، ۱۳۷۶، ج ۲، ۱۲۵۴ ص، وزیری.

۳۴. _____، *تاریخ بیهقی*، علی اکبر فیاض، (مصحح) چاپ سوم: تهران، نشر علم، دنیای کتاب، ۱۳۷۱، سی‌ودو + ۱۰۹۰ ص، وزیری.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ دیگر: چاپ دوم: مشهد، انتشارات دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد، ۱۳۵۶، نوزده + ۱۰۲۰ ص.

۳۵. _____، *تاریخ بیهقی از روی نسخه علی اکبر فیاض*، (مصحح) به کوشش حجت عماد، تهران، مؤسسه فرهنگی، انتشاراتی و تبلیغاتی کتاب خوب، ۱۳۷۹، ۱۲+۱۰۹۰

ص، وزیری.

۳۶. _____، *تاریخ بیهقی*، علی اکبر فیاض، عبدالحسین احسانی (تهیه فهرست‌ها و تنظیم تعلیقات)، تهران، هفتاد و یک + ۹۶۱ ص، وزیری.

۳۷. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، محمد دبیر سیاقی (مصحح)، چاپ اول: تهران، شرکت سهامی کتاب‌های جیبی با همکاری مؤسسه انتشارات فرانکلین، ۱۳۴۸، ۲۳۹ ص، بالتویی، وازه‌نامه.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ دیگر: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۰.

۳۸. _____، *تاریخ بیهقی*، خلیل خطیب رهبر (شارح)، تهران، مهتاب، ۱۳۶۹، ۳ جلد، ۳۷ ص + ۱۲۶۳ ص، وزیری.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ دیگر: سعدی، ۱۳۶۸

۳۹. _____، *تاریخ مسعودی معروف به تاریخ بیهقی*، سعید نفیسی (مقابله، تصحیح و حواشی و تعلیقات) تهران، انتشارات کتابخانه سنایی، تاریخ دیپاچه ۱۳۱۹، ۳ جلد، ح + ۱۵۹۶، وزیری.

۴۰. _____، *تاریخ بیهقی* (رشته زبان و ادبیات فارسی)، رضا مصطفوی سبزواری (شارح) تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۷۱، ۲۲۶ ص، قطعی، نمایه.

۴۱. _____، *حسنک وزیر از تاریخ بیهقی*، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۱، ۳۶ ص، خشتی.

۴۲. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، یدالله شکری (مصحح)، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۶، ۹۹ ص.

۴۳. _____، *گزیده تاریخ بیهقی*، زرگسن روان پور (شارح)، تهران، بنیاد، ۱۳۶۵، ص. ۳۱۰، کتابنامه.

عنوان دیگر: *تاریخ مسعودی*

چاپ‌های دیگر: نشر قطره، ۱۳۷۲، نشر علم، ۱۳۷۳.

۴۴. _____، *دیبای خسروانی*، کوتاه شده تاریخ بیهقی، محمد جعفر یاحقی و مهدی سیدی (گزینش و گزارش)، چاپ چهارم: تهران؛ جامی، ۱۳۷۸، ص. ۳۲۰، قطعی، نقشه، کتابنامه.

۴۵. _____، *بیهقی تصویرگر زمان، گزیده تاریخ بیهقی*، احسان اشرافی (انتخاب و توضیح)، چاپ اول، تهران، سخن، ۱۳۸۱، ص. ۲۳۹، پالتویی، واژه‌نامه، کتابنامه.

۴۶. _____، *تاریخ بیهقی*، محمد مسلمی فر (به کوشش) تهران، سرآغاز، ۱۳۸۴، ص. ۱۲۸.

۴۷. _____، *تاریخ مسعودی بزرگرفته از تاریخ بیهقی همراه با برگردان به فارسی روان امروزی*، محمدرضا یوسفی (به اهتمام)، قم، دانشگاه قم، ۱۳۸۴، شش + ۲۵۰ ص.

۴۸. _____، *حکایت‌های قصه‌های شیرین تاریخ بیهقی*، حسین فتاحی (بازنویس)، تهران، نشر پیدایش، ۱۳۸۲، ص. ۱۴۴.

۴۹. _____، *تاریخ بیهقی*، جعفر مدرس صادقی (ویژاستار)، چاپ اول، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۷، هفتادونه + ۶۶۲ ص، وزیری، نقشه.

۵۰. _____، *تاریخ بیهقی*، شاهرخ موسویان (بازگردانی و تعلیقات)، تهران، دستان، ۱۳۸۲، ص. ۸۲۷.

۵۱. _____، *برگزیده و شرح تاریخ بیهقی*، ولی‌الله درودیان (شارح)، تهران، نشر

- و پژوهش فرزانه روز، ۱۳۸۳، سی و هفت + ۱۹۰ ص.
۵۲. _____، تاریخ بیهقی، محمد حسن گلیایگانی (تحریر)، تهران، [بی نا]، [بی تا].
۶۹۰ ص.
۵۳. _____، تاریخ بیهقی، محمد جعفر یاحقی (به اهتمام)، مشهد، دانشگاه
فردوسی مشهد، ۱۳۷۵، چهل و سه + ۱۰۸۸ ص.
۵۴. _____، گزیده تاریخ بیهقی، احمد حسینی کازرونی (شارح)، تهران، زوار،
۱۳۸۳، ۱۸۸ ص.
۵۵. _____، گزیده تاریخ بیهقی، مهدی فرهانی منفرد (شارح)، چاپ اول، تهران،
قدیانی، ۱۳۷۵، ۵۰۲ ص.
۵۶. _____، گزیده تاریخ بیهقی، غلامرضا عمرانی (به کوشش)، تهران، کتاب
همراه، ۱۳۸۲.
۵۷. _____، تاریخ بیهقی، تهران، چوگان، ۱۳۷۸، ۷۰۰ ص.
۵۸. _____، تاریخ بیهقی، تهران، اطیاب، ۱۳۷۸، ۶۰۰ ص.
۵۹. _____، تاریخ بیهقی، تهران، صبا مهر، ۱۳۷۸، ۷۲۰ ص.
۶۰. _____، تاریخ بیهقی، تهران، زهرا، ۱۳۷۹، ۱۱۰۰ ص.
۶۱. _____، تاریخ بیهقی، تهران، وثیق، ۱۳۷۹، ۲۵۰۰ ص.
۶۲. _____، تاریخ بیهقی، تهران، علی ابن ابی طالب (ع)، ۱۳۸۰، ۹۹۰ ص.
۶۳. _____، تاریخ بیهقی، تهران، شهر کتاب، هرمس، ۱۳۸۰، ۱۳۰۰ ص.
- عنوان دیگر: تاریخ مسعودی
۶۴. _____، تاریخ بیهقی، تهران، کیمیای علم، ۱۳۸۲، ۶۶۷ ص.
۶۵. _____، تاریخ بیهقی، تهران، نشر محیا، ۱۳۷۸، ۶۶۷ ص.

۶۶. _____، *تاریخ بیهقی* [بریل]، علی اکبر فیاض (مصنّف)، تهران، مجتمع

خدمات بهزیستی نایب‌نایان رودکی، ۱۳۷۷، ۷ جلد.

اصل این کتاب توسط نشر علم در سال ۱۳۷۴ در ۱۰۹۰ صفحه انتشار یافته است.

۶۷. _____، *تاریخ بیهقی* [نوار]، علی اکبر فیاض، (مصنّف)، مجید جعفر یاحقی

(مقدمه نویسنده)، زهره حاتمی (گوینده)، تهران، کتابخانه حسینیّه ارشاد، ۱۳۷۸، ۲۶ حلقه نوار

کاست (۶۰ دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد در سال ۱۳۷۵ در ۱۰۸۸ صفحه انتشار

یافته است.

۶۸. _____، *تاریخ بیهقی با معنی واژه‌ها و شرح جمله‌های دشوار و برخی*

نکته‌های دستوری و ادبی [نوار]، (به کوشش) خلیل خطیب رهبر، فاطمه گل محمدی

(گوینده)، تهران، مؤسسه نهادگذاری مطالعات علمی و پژوهشی گویا، ۱۳۷۴، ۲۰ حلقه نوار

کاست (۶۰ دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات سعدی در سال ۱۳۶۷ در ۲۱۶ صفحه انتشار یافته است.

۶۹. _____، *گزیده تاریخ بیهقی* [نوار] نرگس روان پور (شارح)، انیس محسنی

(گوینده)، تهران، مؤسسه نهادگذاری مطالعات علمی و پژوهشی گویا، ۱۳۷۷، ۱۶ حلقه نوار

کاست (۶۰ دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات بنیاد در سال ۱۳۶۵ در ۳۱۰ صفحه انتشار یافته است.

۷۰. _____، *دیبای خسروانی، کوتاه شده تاریخ بیهقی* [نوار]، محمدجعفر

یاحقی، مهدی سیدی (شارحان)، ملاحظت طلایی (گوینده)، تهران، مؤسسه نهادگذاری مطالعات

علمی و پژوهشی گویا، ۱۳۷۸، ۱۵ حلقه نوار کاست (۶۰ دقیقه).

اصل این کتاب توسط انتشارات جامی در سال ۱۳۷۳ در ۳۲۰ صفحه انتشار یافته است.

۷۱. _____، **حسنک وزیر از تاریخ بیهقی** [نوار]، (به کوشش) زهرا خانلری، پیروش زاهدی (گوینده)، تهران، موسسه آموزشی امام خمینی (ره)، ۱۳۷۴، حلقه نوار کاشت (۶۰ دقیقه).
- اصل این کتاب توسط انتشارات امیرکبیر در سال ۱۳۵۱ در ۳۹ صفحه انتشار یافته است.
۷۲. _____، **در احوال سلطان مسعود پسر سلطان محمود غزنوی** (اصل نسخه آن را امترولیو - ایچ سوری صاحب مستوفی تصحیح کرده‌اند)، (به کوشش) ولیم ناسولیس صاحب، کلکته، ۲ جلد، ۸۶۸ ص.
۷۳. _____، **تاریخ بیهقی** (روسی)، مترجم و مقدمه‌نگار، آ.ک. ارنس، تاشکند آکادمی علوم جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان، ۱۹۶۲، ۷۴۵ ص. نمونه.
۷۴. بیهقی، ابوالفضل محمد. بن حسین، **تاریخ البیهقی**، مترجمان یحیی الخشاب، صادق نشأت، مصر، قاهره، مکتبه الانجلاوا المصریة، جمادی الاولی ۱۳۷۶، دسامبر ۱۹۵۶ (تاریخ المقدمه) ۳۹+۸۱۳ ص، وزیری.
۷۵. بیهقی، محمود، **سبزوار شهر دانشوران بیدار**، سبزوار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، ۱۳۷۶، ۲ ج، تصویر.
۷۶. «بیهقی، نخستین روزنامه‌نگار»، سروش، سال شانزدهم، شماره، ۷۲۰، ۱۹ آذر ۱۳۷۳، ص ۵۰ - ۵۱.
۷۷. پرگاری، صالح، (سخنی دیگر پیرامون تاریخ بیهقی)، **کتاب‌ماه (تاریخ و جغرافیا)**، شماره ۱۹، ۳۰ اردیبهشت ۱۳۷۸، ص ۲۲ - ۲۵.
۷۸. پروین گنابادی، محمد، «نکاتی راجع به تاریخ بیهقی»، **یادنامه ابوالفضل بیهقی**، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست‌وسه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۱۰۳ - ۱۱۹؛ وزیری.

۷۹. _____، «نکته‌هایی از باب تاریخ بیهقی»، *گزینه مقاله‌ها*، تهران، ۱۳۵۶، ص ۳۳۰ - ۳۳۹.
۸۰. تاج‌نیا، علیرضا، *توصیف و تصویر در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، محمد حسین خبروان (استاد راهنما)، مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۰، ۲۰۳ ورق، مصور.
۸۱. «تاریخ بیهقی، اوج بلاغت زبان فارسی است»، *اطلاعات*، ۱۵ تیر ۱۳۸۴، ص ۷ ضمیمه.
۸۲. «تاریخ بیهقی بهترین روایت عصر غزنویان»، *همبستگی*، ۸۴/۱۲/۸.
۸۳. «تاریخ بیهقی بهترین راوی عصر غزنویان»، *حسیان*، ۸۴/۱۲/۹.
۸۴. تجربه، کار، نصرت، «ابوالفضل بیهقی و تاریخ او»، *مردم‌شناسی*، شماره ۲، ص ۲۶ - ۳۲.
۸۵. تدین، محمد، *نخبه‌الادب یا قطعات منتخب از تاریخ بیهقی، کلیله و دمنه و مرزبان نامه و ...* تهران [بی‌نا]، ۱۸۲ ص.
۸۶. ترابی، ضیاء‌الدین، «قد آفرین نبرد»، *ادبیات داستانی*، شماره ۱۰۳، مهر ۱۳۸۵، ص ۶۵ - ۶۹.
۸۷. تقی‌زاده طوسی، فریدون، «بحثی درباره تاریخ بیهقی»، *نشریه فرهنگ خراسان*، ج ۴، شماره ۷ و ۸، ص ۸۲ و ۸۸.
۸۸. توکل، حسن، «قدیمی‌ترین نامه‌های فارسی»، *اعتماد* ۲۸ مهر ۱۳۸۲، ص ۲ ویژه‌نامه.
۸۹. جباری، مریم، «خوانشی دیگر به انگیزه انتشار مجدد مجموعه بازخوانی متون کهن»، *مهمشهری*، ۳ دی ۱۳۸۳، ص ۱۲.
۹۰. جزایری فر، حسین، *تحقیق پیرامون معرفی و شناسایی اماکن در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) دانشگاه تهران، ۱۳۶۶.
۹۱. «جشن مهرگان به روایت ابوالفضل بیهقی»، *فصلنامه هستی*، سال اول، شماره ۳، پاییز

۷۲. ص ۱۵۵ - ۱۵۶.

۹۲. جعفر منش، کیومرث، *نامه‌های سیاسی، دیوانی تا پایان قرن ششم* (پایان‌نامه

کارشناسی ارشد)، ولی الله ظفری (استاد راهنما) اهواز، دانشگاه شهید چمران، ۱۳۷۲.

۹۳. جعفری، زهرا، «تاریخ بیهقی [به تصحیح علی‌اکبر فیاض]»، *کتاب ماه (تاریخ و*

جغرافیا)، شماره ۹۷ - ۹۸، آبان و آذر ۱۳۸۲، ص ۱۰۹ - ۱۱۵.

۹۴. جمال‌زاده، سید محمد علی «شماه‌ای درباره علم و آیین تاریخ‌نگاری»، *یادنامه*

ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۵۰، بیست و سه +

۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۱۲۰ - ۱۳۶.

۹۵. جوینی، عزیزالله، «درسی از تاریخ بیهقی، حسنک»، *مجله ادبیات تهران*، شماره ۲۶،

۱۳۶۷، ص ۲۴۶ - ۲۵۲.

۹۶. جهان‌دیده، سینا، *متن در غیاب استعاره، بررسی ابعاد زیباشناسی تاریخ بیهقی*،

رشت، چوبک، ۱۳۷۹، ۱۷۵ ص.

۹۷. _____، «بیهقی و ساختار روایت»، *کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)*، شماره ۷۰،

مرداد ۱۳۸۲، ص ۷۰ - ۷۳.

۹۸. حبیب‌اللهی، ابوالقاسم، «مآخذ اشعار عربی تاریخ بیهقی و معرفی گویندگان آنها»،

ارمغان نوید اصفهان، ۱۳۶۳، ص ۲۶۵ + ۲۲۹؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد،

انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۷۴۴ - ۷۷۷.

۹۹. حبیبی، عبدالحی، «تحقیق برخی از اماکن تاریخ بیهقی»، *آریانا*، جلد ۲۸، شماره ۴،

۱۳۴۹، ص ۱ - ۱۲؛ *یغما*، شماره ۲۳، ۱۳۴۹، ص ۴۵۷ - ۴۶۵؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*،

چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص،

۱۳۷ - ۱۵۲.

۱۰۰. _____، «روش تاریخ نگاری دو مورخ بزرگ (بیهقی و جوزجانی)»،
آریانا، شماره ۴، ص ۸۰۷ - ۸۱۵.
۱۰۱. _____، «شاه بهار بیهقی»، یغما، شماره ۱۸، ص ۵۷ - ۶۰.
۱۰۲. _____، «معبد زوریا زون در زمین داور»، آریانا، جلد ۲۹، شماره ۶،
۱۳۵۰، ص ۶۵ - ۶۶.
۱۰۳. _____، «دنبور بیهقی»، یغما، شماره ۲۰، ص ۶۱۹ - ۶۲۴.
۱۰۴. _____، «بیهقی و افغان شال»، آریانا، جلد ۲۸، شماره ۲، ۱۳۴۹، ص ۱ -
۴؛ یغما، شماره ۲۱، ۱۳۴۷، ص ۲۳۱ - ۲۳۶.
۱۰۵. حسامی، فرشید، «قصه یا تاریخ»، ادبیات داستانی، سال پنجم، شماره ۴۱، پاییز
۱۳۷۵، ص ۹۴ - ۹۷.
۱۰۶. حسن زاده، اسماعیل، «هویت ایرانی در تاریخ نگاری بیهقی و جوینی»، فصلنامه
مطالعات ملی، شماره ۱۵، بهار ۱۳۸۲، ص ۶۹ - ۱۰۰.
۱۰۷. حسینی کازرونی، سید احمد، پژوهشی در اعلام تاریخ و جغرافیایی تاریخ بیهقی
با ذکر حوادث زمان نویسنده، اهواز، مؤسسه فرهنگی آیات، ۱۳۷۴، ص ۷۰، نقشه.
۱۰۸. _____، فرهنگ تاریخ بیهقی، تاریخ تمام‌نمای دوره غزنویان، پژوهشی
در واژگان، افعال و امثال، اصطلاحات درگاهی و دیوانی، اعلام تاریخی و جغرافیایی
لغات و ترکیبات، امثال و حکم، همراه با حوادث زمان نویسنده و نقشه‌های جغرافیایی
و تاریخی، تهران، زوار، ۱۳۸۴، ۸۰۴ ص، تصویر، نقشه.
۱۰۹. _____، «زن در تاریخ بیهقی»، ادبیات دانشگاه بهشتی، شماره ۲۰،
زمستان ۱۳۷۵، ص ۱۲۹ - ۱۳۷.
۱۱۰. _____، «بیهقی و تاریخش»، ادبیات دانشگاه بهشتی (دوره جدید)، شماره

- ۱ و ۲، تابستان ۱۳۶۹، ص ۸۳ - ۹۱.
۱۱۱. حورچشم، اکبر «شخصیت پردازی در داستان حسنک وزیر»، رسالت ۳ مهر ۸۰، ص ۵.
۱۱۲. خادمی، محمد صادق، «شخصیت‌ها در تاریخ بیهقی»، آموزش زبان و ادب فارسی، شماره ۸۰، زمستان ۱۳۸۵، ص ۸ - ۱۲.
۱۱۳. خان محمدی، حسن، «مضامین تصویری، و نمایشی در تاریخ بیهقی»، سینما تئاتر، سال سوم، شماره ۱۵، شهریور ۱۳۷۵، ص ۳۴ - ۳۶.
۱۱۴. خطیب رهبر، خلیل، «طرح و توضیح چند شکل از تاریخ بیهقی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست‌وسه + ۸۲۹ ص + ۱۲۸ ص، ص ۱۵۳ - ۱۷۳.
۱۱۵. خلخالی، نادر، بررسی جنبه‌های روایی و داستانی در تاریخ بیهقی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) عباس سلمی (استاد راهنما)، اهواز، دانشگاه شهید چمران، ۱۳۷۸.
۱۱۶. خلیفه مجتبی، «نگرشی نوین و روشمند به تاریخ‌نگاری ایرانی اسلامی»، کتاب ماه (تاریخ و جغرافیا)، شماره ۶۰، مهر ۱۳۸۱، ص ۱۶ - ۱۹.
۱۱۷. خلیلی، خلیل الله، «در اطراف حواشی آقای سعید نفیسی بر تاریخ بیهقی»، آریانا، جلد ۱، شماره ۲، ص ۱۹ - ۲۴.
۱۱۸. دادبه، اصغر، «تصحیح قیاسی واژه پل به کلمه باران در تاریخ بیهقی»، آینده، شماره ۱۲، ۱۳۶۵، ص ۷۸۴ - ۷۸۵.
۱۱۹. دادخواه تهرانی، مهدی، تحلیل زبان روایت در تاریخ بیهقی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) جمال الدین مرتضوی (استاد راهنما)، یزد، دانشگاه یزد، ۱۳۸۳.
۱۲۰. دادگر جزی، علی اصغر، پیوند در تاریخ بیهقی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، خسرو

- فرشیدورد (استاد راهنما)، دانشگاه اصفهان، ۱۳۴۵.
۱۲۱. دامادی، محمد، «بیهقی و کتاب تاریخ او»، *آموزش ادب فارسی*، شماره ۲۶، پاییز، ۱۳۷۰، ص ۲۲-۲۵.
۱۲۲. دانش یزوه، محمد تقی، «دبیر و سلطان [بازنویسی کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی]»، تهران، اهل قلم، ۱۳۸۰، ۱۳۴ ص.
۱۲۳. «بیهقی فیلسوف»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ ص + ۱۲۸ ص. ص ۱۷۴ - ۱۸۱.
۱۲۴. دباغی مقدم، جواد، «سبزوآر گمشده تاریخ»، *کیهان*، ۲ خرداد ۱۳۷۷، ص ۹.
۱۲۵. راعی، قیام الدین، «لغات ترکی مغولی و چینی در تاریخ بیهقی»، *ادب*، جلد ۱۸، شماره ۳/۴، ۱۳۴۹، ص ۱۲۶ - ۱۳۸؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۱۸۲ - ۱۹۸.
۱۲۶. رئیسی، صدیقه، «سینمای بوسهل زوزنی در تاریخ بیهقی»، *رشد آموزش زبان ادب فارسی*، شماره ۷۱، پاییز ۱۳۸۳، ص ۳۵ - ۴۱.
۱۲۷. رئیسی مبارکه، نفیسه، *نقد ترجمه عربی تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، جمشید مظاهری، محمدرضا ابن الرسول (استاد راهنما)، دانشگاه اصفهان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، ۱۳۸۷.
۱۲۸. رجیبی، پرویز، «تاریخ بیهقی معتمدترین سند تاریخ غزنویان»، *گنجینه اسناد*، شماره ۵۴، تابستان ۸۳، ص ۴ - ۸.
۱۲۹. رسولی، افشین، *مناسبات سیاسی و اجتماعی در تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، علی محمد سجادی (استاد راهنما)، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱، ۱۲۴ ورق.

۱۳۰. رشاد، عبدالشکور، «چند لفظ مروج پشتو در تاریخ بیهقی»، *ادب*، جلد ۱۸، شماره ۳/۴، ۱۳۴۹، ص ۸۶ - ۱۰۶؛ *آریانا*، جلد ۲۸، شماره ۴، ۱۳۴۹، ص ۲۴ - ۳۹؛ *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۱۹۹ - ۲۱۹.
۱۳۱. رضا، فضل الله «قاضی بست». مشتاقی و مهجوری، *مقالات فرهنگی و ادبی*، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، ۱۳۷۲، ۱۸۷ ص، ص ۳۱ - ۴۴.
۱۳۲. رضازاده شفق، صادق، «ابوالفضل بیهقی و تاریخ بیهقی»، *ارمغان*، شماره ۱۲، ص ۷۰ - ۷۸ و ۸۴ - ۹۶؛ شماره ۲۶، ص ۹۷ - ۱۰۲ و ۱۴۵ - ۱۵۲ و ۱۹۹ - ۲۰۸.
۱۳۳. رضایی، جمال، «بوسهل زوزنی در تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص ۲۲۰ - ۲۳۲.
۱۳۴. رضی، احمد، «داستان وارگی تاریخ بیهقی»، *نامه فرهنگستان*، شماره ۲۳، تیر ۱۳۸۳، ص ۶ - ۱۹.
۱۳۵. رکنی یزدی، محمد مهدی، «دیوان رسالت و آیین دبیری از خلال تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۲۳۳ - ۲۷۲.
۱۳۶. رنجبر، عفت السادات، *فراجاویدان (منطق سعدی و حکمت بیهقی)*، اصفهان، غزل، ۱۳۸۵، ۱۱۹ ص.
۱۳۷. رنجبر، مریم السادات، *انواع فعل در تاریخ بیهقی*، اصفهان، مانی، ۱۳۷۹، ده + ۱۴۸ ص. کتابنامه.
۱۳۸. زنجیر عمرانی، حمیرا، «نقدی بر داستان حسنک وزیر»، *ادبیات داستانی*، سال پنجم،

- شماره ۴۱، پاییز ۱۳۷۵، ص ۸۷-۹۳.
۱۳۹. _____، «نقدی بر سبک بیهقی در داستان نویسی»، *جوان*، ۴ خرداد ۱۳۸۴، ص ۸.
۱۴۰. رواقی، علی، «گزیده تاریخ بیهقی [از محمد دبیرسیاقی]، *راهنمای کتاب*، شماره ۱۳، ۱۳۴۹، ص ۴۴۲-۴۵۱.
۱۴۱. _____، «تاریخ بیهقی [به کوشش خلیل خطیب رهبر]»، *نشر دانش*، شماره ۶، ۱۳۶۹، ص ۵۲۹-۵۳۷.
۱۴۲. «روایت‌های تاریخی متفاوت [درباره حضرت خدیجه (س)] از کتاب تاریخ بیهقی؛ *گلستان*»، *خزان*، شماره ۹۵، ۷ آذر ۸۰، ص ۲۷-۲۸.
۱۴۳. «زبان پرنیایی»، *کتاب‌ماه [ادبیات و فلسفه]*، شماره ۷۰، مرداد ۱۳۸۲، ص ۵۶-۶۹.
۱۴۴. زرقانی، مهدی، «تحلیل داستان مرگ بونصر مشکان در تاریخ بیهقی»، *ادبیات داستانی*، شماره ۴۹، ص ۵۲-۵۷.
۱۴۵. «زمانه، زندگی و کارنامه بیهقی [از مرلین والدمن، ترجمه منصوره اتحادیه]»، *جهان کتاب*، شماره ۳۶/۳۵، خرداد ۱۳۷۶، ص ۱۱.
۱۴۶. زنجانی، برات، «اشتباهات تقویم روز در تاریخ بیهقی»، *ادبیات تهران*، جلد ۲۲، شماره ۴/۳، زمستان ۱۳۵۴، ص ۸۵-۱۰۴.
۱۴۷. زریاب خوبی، عباس «تاریخ‌نگاری بیهقی»، *مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد*، شماره ۷، ۱۳۵۰، ص ۷۶۰-۷۷۱؛ بزم آورد تهران، ۱۳۶۸، ص ۲۷-۳۵.
۱۴۸. زرین خیال، غلامرضا، «یادنامه ابوالفضل بیهقی»، *راهنمای کتاب*، شماره ۱۵، ۱۳۵۱، ص ۵۹-۶۲.
۱۴۹. سبزه‌علی‌پور، جهان‌دوست، *آداب درباری و عقاید عامیانه در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه

- کارشناسی ارشد) میرجلیل اکرمی، تبریز، دانشگاه تبریز، ۱۳۸۳.
۱۵۰. سجادی، ضیاءالدین، «تحقیق در اشعار و امثال فارسی تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ ص ۱۲۸+، ص ۲۷۳ - ۳۳۲.
۱۵۱. سعادت، معزز، *طبقه بندی موضوعی تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، مهدی ماحوزی (استاد راهنما)، رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۲، دو + ۱۶۹ ورق.
۱۵۲. سعیدی مبارکه، حسین، «شیوه های داستان نویسی یا شگردهای تاریخ نویسی (در باره مقاله غلام محمد طاهری مبارکه)» *ادبستان*، شماره ۴۹، دی ۱۳۷۲، ص ۷۷ - ۷۹.
۱۵۳. سلیم، غلامرضا، «توجیه تمثیلهای تاریخی بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص. ص ۳۳۳ - ۳۵۳.
۱۵۴. سلیمانی تورلوئی، عصمت، «تجلی حضور امام علی بن موسی الرضا(ع) در تاریخ بیهقی»، *زائر*، شماره ۵۵ - ۵۶، فروردین ۱۳۷۸، ص ۸ - ۹.
۱۵۵. سیدی، مهدی، «گامی فراییش»، *شرق*، ۱۱ اسفند ۱۳۸۳، ص ۲۰.
۱۵۶. _____، «مدخلی بر تاریخ بیهقی»، *کتاب باز*، شماره ۳، آذر، ۱۳۷۰، ص ۹۹ - ۱۱۸.
۱۵۷. شاه حسینی، ناصرالدین، «کوشانیان و تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۳۵۴ - ۳۶۳.
۱۵۸. شاه میر، خدیجه، *تاریخ بیهقی از دیدگاه ساختارگرایی* (پایان نامه کارشناسی ارشد) غلامحسین مرزآبادی (استاد راهنما) تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۴.

- سه + ۲۵۲ ورق، تهران: انتشارات آستان قدس، ۱۳۸۴، ۲۱۱ ورق، جدول.
۱۵۹. شجاعی، کزج، معصومه، *تحقیق در ساختمان فعل فارسی در دوره رشد و تکوین زبان براساس کتاب تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد) محمد علی گذشتی (استاد راهنما) تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۴، ۲۱۱ ورق، جدول.
۱۶۰. شریعت، محمد جواد، «افعال متعدی و طرز استعمال آنها در تاریخ بیهقی و مفعول بیواستله آنها»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۳۶۴ - ۳۷۳.
۱۶۱. شریعتی، اکبر، *ترجمه و اعراب گذاری جملات و اشعار عربی تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی) محمد جواد شریعت (استاد راهنما) دانشگاه اصفهان، ۱۳۴۹، ۱۴۳ ص.
۱۶۲. شعبانی، رمضان، «بزرگا مراد که ...» *ادبستان*، سال چهارم، شماره ۴۰، فروردین، ۱۳۷۲، ص ۷۷.
۱۶۳. _____، «حکایات و پندیات در تاریخ بیهقی»، *ادبستان*، سال چهارم، شماره ۴۰، فروردین ۱۳۷۲، ص ۷۵ - ۷۷.
۱۶۴. شفیعی، محمد، «تراژدیهای تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۳۷۴ - ۳۹۲.
۱۶۵. شفیعی، سزوستانی، اسماعیل، «بیهقی و تاریخ و تفکرش»، *کیهان*، ۲۶ آبان ۱۳۸۳، ص ۶.
۱۶۶. _____، «وجه ماندگاری هستی»، *کیهان*، ۱۷ آذر ۱۳۸۳، ص ۶.
۱۶۷. _____، «تقدیر در بینش ژرف بیهقی»، *کیهان*، ۳ آذر ۱۳۸۴، ص ۶.
۱۶۸. شهسواری، علی، *راهنمای تاریخ بیهقی (رشته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور) همراه با تست های تشریحی و معنی عبارات مشکل*، تهران: آدانا، ۱۳۸۰، ۸۷ ص.

۱۶۹. صادقی، قطب الدین، *دخمه شیرین وافشین و بودلف هر دو مرده‌اند*، تهران، قطره، ۱۳۸۳، ۱۲۰ ص.
۱۷۰. صالح‌زاده، محمد و داریوش ظفری، *راهنما و نمونه سؤالات تاریخ بیهقی در رشته زبان و ادبیات فارسی براساس کتاب دکتر رضا مصطفوی سبزواری*، تبریز، فروزش، ۱۳۸۵، ۲۹۶ ص.
۱۷۱. صالحی، علیرضا، *راهنما و بانک سؤالات امتحانی رودکی، منوچهری و فرخی، کسایی و تاریخ بیهقی دانشگاه پیام نور*، تهران، استادی، ۱۳۸۳، ۳۱۲ ص.
۱۷۲. صفی، مریم السادات، *مرکب چوبین، داستان بردار کردن حسنگ وزیر، بازنویسی روایت بیهقی همراه با روایت منظوم عطار*، قم، مباحله، ۱۳۸۳، ۹۳ ص. همراه با گزیده مصیبت *نامه عطار*.
۱۷۳. صدیقی، سیامک، «تاریخ به زبان شاعرانه، آخرین چاپ تاریخ بیهقی در گفتگو با دکتر محمد جعفر یاحقی»، *جام جم*، ۲ مهر ۱۳۸۴، ص ۶.
۱۷۴. طاهری اوروند، صفی اله، *بررسی مراسم و آیین‌ها در تاریخ بیهقی* (پایان نامه کارشناسی ارشد) احمد حسینی کازرونی (استاد راهنما) دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۳، ۲۵۸+ ورق.
۱۷۵. طاهری مبارکه، غلام محمد، «تاریخ بیهقی و شیوه‌های داستان نویسی او»، *ادبستان*، شماره ۴۶، مهر ۱۳۷۲؛ ص ۸۲ - ۸۴.
۱۷۶. _____، «بیهقی و شگردهای نویسندگی»، *نشر دانش*، شماره ۱۳، ۲ - ۱۳۷۱، ص ۱۰۶ - ۱۰۸.
۱۷۷. طایفی، شیرزاد، «نگاهی انتقادی به کتاب تاریخی بیهقی»، *کیهان فرهنگی*، سال یازدهم، شماره ۱۴۲، خرداد ۱۳۷۷، ص ۴۲ - ۴۷.

۱۷۸. طبسی، حمید، «سیمای محمود غزنوی در تاریخ بیهقی»، فصلنامه هستی، شماره ۱۹ - ۲۰، پاییز و زمستان، ۸۳، ص ۱۰۳ - ۱۲۳.
۱۷۹. _____، «چه روشن رای بود بونصر». *کیهان فرهنگی*، شماره ۲۰۵، آبان ۱۳۸۲، ص ۴۸ - ۵۳.
۱۸۰. طهوری، مهروش، «ویرانه‌های تاریخ بیهقی»، کتاب *ماه کودک و نوجوان*، شماره ۸۰، خرداد ۱۳۸۳، ص ۷۰ - ۷۵.
۱۸۱. عابدی، کامیار، «تاریخ بیهقی»، *کرمان*، سال هفتم، شماره ۴/۳/۲، بهار ۱۳۷۷، ص ۷۱ - ۷۲.
۱۸۲. عابدی ولوجردی، مریم، *مسائل اجتماعی و فرهنگی تاریخ بیهقی و تاریخ جهانگشای جوینی با نگاهی به سبک ادبی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) جعفرشمار (استاد راهنما) تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۷.
۱۸۳. عباسی، حبیب الله، «به زیورها بیاریند وقتی خو پرویان را». کتاب *ماه (ادبیات و فلسفه)*، شماره ۵۵/۵۴، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۱، ص ۸۴ - ۸۵.
۱۸۴. عبداللهیان، حمید، *جنبه‌های ادبی در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) تقی پورنامداریان (استاد راهنما) تهران، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۷۴.
۱۸۵. _____، *جنبه‌های ادبی در تاریخ بیهقی*، اراک، انتشارات دانشگاه اراک، ۱۳۸۱، ۲۰۰ ص.
۱۸۶. _____، «از تاریخ تا ادبیات» *کیهان فرهنگی*، سال چهاردهم، شماره ۱۳۴، مرداد ۱۳۷۶، ص ۲۶ - ۲۸.
۱۸۷. _____، «نگاهی به جنبه‌های داستان نویسی در تاریخ بیهقی»، *ادبیات داستانی*، سال پنجم، شماره ۴۱، پاییز ۱۳۷۵، ص ۹۸ - ۱۰۴.

۱۸۸. عسکر امامی، علی «دانشمند نبیه در تاریخ بیهقی» رشد آموزش زبان و ادبیات فارسی، شماره ۶۱، بهار ۱۳۸۱، ص ۶۰ - ۶۱.
۱۸۹. عشقی سرزدهی، علی؛ «روایتی دراماتیک از تاریخ فرهنگ آفرینش، شماره ۲۶۷، ۱۴ مهر، ۱۳۷۷، ص ۴.
۱۹۰. _____، «نمایشن تاریخ»، کیهان، ۲۶ دی ۱۳۷۷، ص ۹.
۱۹۱. علی‌پور، منوچهر، پیرپارسای بیهق: توصیف در تاریخ بیهقی، تهران، فردوس، ۱۳۷۶، ۱۲۹ ص.
۱۹۲. عنبرانی، محمود، «زننده نویسن تاریخ»، کیهان اندیشه، شماره ۵۲، اسفند ۱۳۷۲، ص ۱۶۸ - ۱۶۲.
۱۹۳. غلامرضایی، محمد، «تصحیح قیاسی در جمله‌ای از تاریخ بیهقی»، آینده، شماره ۱۲، ۱۳۶۵، ص ۶۷ - ۶۹.
۱۹۴. فاطمی، محمد مهدی، مورخین بزرگ ایرانی تا قرن هفتم (پایان نامه کارشناسی ارشد) رشید یاسمی (استاد راهنما) تهران، دانشگاه حقوق معقول و منقول دانش سرای عالی، ۱۳۲۰، ۴۱ ص.
۱۹۵. فراهانی، مهدی، «دیبای خسروانی بیهقی، شط ملتقای تاریخ و ادبیات» نامه پارسی، سال اول، شماره ۳، زمستان ۱۳۷۵، ص ۱۷ - ۴۰.
۱۹۶. فرزاد، نازنین، «تاریخ بیهقی، تاریخ یا روزنامه‌نگاری»، رشد آموزش زبان و ادب فارسی، شماره ۶۹، ۱۳۸۳، ص ۵۲ - ۵۴.
۱۹۷. فرزام، حمید، «ارزش اخلاقی تاریخ بیهقی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست‌وسه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۳۹۳ - ۴۱۱.
۱۹۸. فرجامی، علیرضا، آیین‌ها و سنت‌ها در تاریخ بیهقی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)

- محمد علی صادقیان (استاد راهنما)، یزد، دانشگاه یزد، ۱۳۸۱.
۱۹۹. فرشیدورد، خسرو، «بعضی از قواعد دستوری تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۴۶۸ - ۵۱۵.
۲۰۰. فروغی، اصغر، «تاریخ بیهقی و ازدواج‌های سیاسی». *پیام زن*، شماره ۱۴۷.
۲۰۱. فرهنگی، سهیلا، «یاد استاد در کلام بیهقی، بررسی چهره بونصر مشکان در تاریخ بیهقی»، *رشد آموزش زبان و ادب فارسی*، شماره ۶۵، بهار ۱۳۸۳، ص ۴۸ - ۵۳.
۲۰۲. فعال عراقی نژاد، حسین، «خلعت»، *کیهان فرهنگی*، شماره ۱۹۰، مرداد ۱۳۸۱، ص ۶۲ - ۶۷.
۲۰۳. فلاح رستگار، گیتی، «آداب و رسوم و تشریفات دربار غزنه از خلال تاریخ بیهقی» *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص. ص ۴۱۲ - ۴۶۷.
۲۰۴. فیاض، علی اکبر، «نثر بیهقی»، *یادنامه امینی*، شماره ۱، ۱۳۵۲، ص ۲۹۵ - ۳۰۴.
۲۰۵. _____، «تحقیقی درباره تاریخ بیهقی»، *یغما*، شماره ۲۰، ۱۳۵۵، ص ۲۷۱ - ۲۷۶.
۲۰۶. _____، «نسخه‌های خطی تاریخ بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص. ص ۵۱۶ - ۵۲۹.
۲۰۷. قاسمی، هوشنگ، *دستور زبان فارسی در تاریخ بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، کاظم دزفولیان (استاد راهنما) تهران، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۷۶.
۲۰۸. قدیمی، شهریانو، *تاریخ مسعودی از دید بیهقی* (پایان‌نامه کارشناسی ارشد) محمد

- حسین خسروان (استاد راهنما)، مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۴، ی + ۱۴۷.
۲۰۹. قیصری، ابراهیم، «یک حکایت با سه روایت، چهار واژه از تاریخ بیهقی» *آینده*، شماره ۱۷، ۱۳۷۰، ص ۸۱۰ - ۸۱۳.
۲۱۰. کامران، رامین، «[جواب به مقاله] تاریخ در تاریخ بیهقی»، *ایران شناسی*، شماره ۶، ۱۳۷۳، ص ۴۵۸ - ۴۶۳.
۲۱۱. کرمی، محمد حسین، «تاریخ بیهقی»، *پژوهشنامه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شیراز*، شماره ۲۷، ص ۱۵۵ - ۱۷۵.
۲۱۲. کولیوند، حشمت‌الله، *راهنما و سؤالات چهار گزینه‌ای تاریخ بیهقی، جهت استفاده دانشجویان مراکز آموزش عالی، دانشگاه آزاد و دانشگاه پیام نور... تهران، شلاک، ۱۳۸۱*، ص ۲۰۰. جدول.
۲۱۳. کیان راد، حسین، «دبیر و سلطان»، *کتاب ماه [تاریخ و جغرافیا]*، شماره ۷۶/۷۵، دی و بهمن ۱۳۸۳، ص ۱۳۹ - ۱۴۰.
۲۱۴. گلشیری، هوشنگ، «منابع شگردهای داستان نویسی در ادبیات کهن تاریخ بیهقی»، *کارنامه*، شماره ۱.
۲۱۵. گلی‌زاده، پروین، «جلوه‌های هنری و بلاغی در تاریخ بیهقی»، *مجله علوم انسانی دانشگاه سیستان و بلوچستان*، ویژه نامه زبان و ادبیات فارسی، دی ماه ۱۳۸۱، ص ۹۵ - ۱۰۹.
۲۱۶. مؤذن جامی، محمد مهدی، «به چه اعتباری تاریخ بیهقی یک متن ادبی است؟»، *آینه پژوهش*، شماره ۳، ۱۳۷۱، ص ۸۶۶ - ۸۷۷.
۲۱۷. محاطی، احمد، *سنجش محتوایی تاریخ بیهقی و تاریخ جهانگشای (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)* رادفر (استاد راهنما) تهران، پژوهشکده علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

۲۱۸. متینی، جلال، «سیمای مسعود غزنوی در تاریخ بیهقی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص. ص ۵۳۰ - ۶۰۷.
۲۱۹. محقق، مهدی، «برخی از اصطلاحات اداری و دیوانی در تاریخ بیهقی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص. ص ۶۰۸ - ۶۳۱؛ بیست مقاله (دومین)، تهران، ۱۳۶۸، ص ۵۱ - ۷۱.
۲۲۰. محمدی بنه گری (گناوه‌ای)، عباسقلی، بنیان‌های استوار ادب فارسی، تحقیقی در کارکردهای نثر فارسی، تحلیلی از قصه ابوعلی حسنک وزیر، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۴، ۳۱۵ ص.
۲۲۱. محمود آبادی، اصغر و جواد حسن‌پور، مجموعه سؤالات چهار گزینه‌ای کتابهای رودکی و منوچهری اسماعیل حاکمی، فرخی سیستانی و کسایی مروزی توفیق سبحانی، تاریخ بیهقی رضا مصطفوی سبزواری، قم، حقوق اسلامی، ۱۳۸۴، ۱۹۲ ص.
۲۲۲. محیط طباطبایی، محمد، «هزاره میلاد ابوالفضل بیهقی»، یغما، شماره ۲۳، ۱۳۴۹، ص ۳۸۵ - ۳۹۲.
۲۲۳. مدرس صادقی، جعفر، «تاریخ بیهقی، نخستین رمان تاریخ ادبیات فارسی است»، آرمان ۸۴/۴/۱۳.
۲۲۴. مدرسی سبزواری، محمد علی، «اصطلاحات و ترکیبات تاریخ بیهقی» نشریه فرهنگ خراسان، جلد سوم، شماره ۱۱/۱۲، ص ۳۶ - ۳۷؛ ج چهارم، شماره ۴، ص ۲۲ - ۲۴.
۲۲۵. مدی، ارژنگ، «پژوهشی درباب چند اسم خاص ناشناخته در تاریخ بیهقی»، یاد یار... شماره اول، ۱۳۷۳، ص ۱۰۵ - ۱۱۲.
۲۲۶. مدیر شانه‌چی، کاظم «حکومت شیعه سرداران»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ

- اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست‌وسه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۶۳۲ - ۶۶۷.
۲۲۷. مرتضوی، منوچهر، «تاریخ بیهقی و اشکی به یادسواران رفته (آرزوی پیران)»، نامواره دکتر محمود افشار، شماره ۵، ۱۳۶۸، ص ۲۹۱۱ - ۳۰۴۲.
۲۲۸. مشکور، محمد جواد، «مهاجرت ترکان غز به ایران»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست‌وسه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۶۶۸ - ۷۰۴.
۲۲۹. «معرفی چاپ جدید تاریخ بیهقی مطرح شد: تأثیر تاریخ بیهقی بر ادبیات پس از خود قابل انکار نیست»، فرهنگ آشتی، ۸۴/۷/۵.
۲۳۰. ملک محمدی، لیلیا، «تاریخ بیهقی اوج بلاغت طبیعی زبان پارسی»، کسارگزاران، ۸۵/۸/۲۲.
۲۳۱. منوچهری دامغانی، سارا، تاریخ بیهقی، مجموعه سؤالات تألیفی و امتحانی، تهران، سمیرا، ۱۳۸۵، ۱۹۲ ص.
۲۳۲. موسوی، زهره، «شخصیتها و گروههای حاکم در عصر غزنویان»، کیهان فرهنگی، شماره ۱۶، بهمن ۱۳۷۸، ص ۵۲ - ۵۹.
۲۳۳. مهدوی، سیروس، «نقدی بر اعلام تاریخ بیهقی»، سلام، ۱۵ آبان ۱۳۷۵، ص ۷.
۲۳۴. _____، «پژوهشی در اعلام تاریخی و جغرافیایی تاریخ بیهقی [از احمد حسینی کازرونی]»، آدینه، شماره ۱۱۲، مهر ۱۳۷۱، ص ۲۳ - ۲۴.
۲۳۵. _____، «وقتی نظام الملک درباره دو قرن پس از خود می‌نویسد»، آدینه، شماره ۱۱۲، مهر ۱۳۷۵، ص ۲۳ - ۲۴.
۲۳۶. _____، «ابن مانیه تاریخ بیهقی»، گیلان نامه، شماره ۴، ۱۳۷۴، ص ۲۵۹ - ۲۶۵.

۲۳۷. مهدوی دامغانی، احمد «یادداشت‌هایی بر تاریخ بیهقی»، تهران، نامه شهیدی، ۱۳۷۴، ص ۵۶۰ - ۵۸۱.

۲۳۸. مهدوی دامغانی، محمود، «جغرافیای تاریخی بیهقی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست‌وسه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۷۰۵ - ۷۱۲.

۲۳۹. مهران، ایرج، «درباره داستانهای تاریخ بیهقی»، کاوه [جدید]، شماره ۶، ۱۳۴۷، ص ۳۱ - ۳۵.

۲۴۰. میرزا محمدی، ولی الله، «حضور مردم در کتاب ارزشمند تاریخ ابوالفضل بیهقی»، مردم سالاری، ۵ اردیبهشت ۱۳۸۳، ص ۱۵.

۲۴۱. میری، لیلدا، شادی گرایی در تاریخ بیهقی، تهران، تیرگان، ۱۳۸۵، ۹۵ ص.

۲۴۲. میلانی، عباس «تاریخ در تاریخ بیهقی» ایران‌شناسی، شماره ۵، ۱۳۸۲، ص ۷۰۲ - ۷۲۱.

۲۴۳. _____، پاسخ به رامین کامران درباره تاریخ در تاریخ بیهقی، ایران‌شناسی، شماره ۶، ۱۳۷۳، ص ۴۶۳ - ۴۶۷.

۲۴۴. مینوی، مجتبی، «ترک و تازیک در عصر بیهقی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست‌وسه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص، ص ۷۱۳ - ۷۲۶.

۲۴۵. نازک کار، ژینوس، آیین و رسوم رایج در تاریخ بیهقی و در عهد غزنوی، تهران، ترفند، ۱۳۸۳.

۲۴۶. نفیسی، سعید، «آثار گمشده ابوالفضل بیهقی»، مهر، شماره ۳، ص ۵۷۳ - ۵۸۰ و ۶۷۴ - ۶۸۱ و ۷۸۹ و ۹۰۵ - ۹۱۳ و ۹۸۴ - ۱۱۲۰ - ۱۱۲۸ و ۱۲۱۳ - ۱۲۱۸؛ شماره ۴، ص ۱۲۵ -

۱۳۶ و ۳۶۹ - ۳۸۰ و ۴۸۹ - ۴۹۶ و ۵۴۹ - ۵۵۶ و ۶۶۵ - ۶۷۲ و ۸۰۵ - ۸۱۲ و ۹۶۱ - ۹۶۴.

۲۴۷. _____، در پیرامون تاریخ بیهقی شامل آثار گمشده ابوالفضل بیهقی و تاریخ غزنویان، تهران، فروغی، ۱۳۴۲، ۲ ج.
۲۴۸. نورانی وصال، عبدالوهاب، «شخصیت آلتوناش از نظر بیهقی در دوره سلطان مسعود غزنوی»، یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص. ص ۷۲۷ - ۷۴۳.
۲۴۹. نور تجلی، سید محمد علی، بررسی تاریخ مسعودی معروف به بیهقی از لحاظ امور بین الملل دول (پایان نامه کارشناسی ارشد) دانشگاه تهران، ۱۳۵۰.
۲۵۰. نیکوکار، عیسی، «حادث آباد، زادگاه ابوالفضل بیهقی»، هفتمین کنگره تحقیقات ایرانی، شماره ۴، ۱۳۷۵، ص ۳۹۲ - ۴۲۱.
۲۵۱. والدمن، مرلین، زمانه، زندگی و کارنامه بیهقی، منصور اتحادیه (نظام مافی) (مترجم) چاپ اول، تهران، نشر تاریخ ایران، ۱۳۷۵، ۳۰۹ ص، وزیری.
۲۵۲. همایون، غلام سرور، «چند نکته تازه درباره تاریخ بیهقی»، ادب، جلد ۱۸، شماره ۳/۴، ۱۳۴۹، ص ۱۰۷ - ۱۲۵؛ یادنامه ابوالفضل بیهقی، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص. ص ۷۷۸ - ۷۹۸.
۲۵۳. «هنر بیهقی، ابداع ترکیب‌ها و واژه‌های زیبا است، نگاهی به کتاب ابوالفضل بیهقی»، ایرار، ۱۹ خرداد ۱۳۸۲، ص ۸.
۲۵۴. یاحقی، محمد جعفر، «بزرگداشت نام آوری بنیانگذار، دکتر علی اکبر فیاض و رونمایی تاریخ بیهقی»، حافظ، شماره ۱۳، ص ۴۶ - ۴۸.
۲۵۵. یاور، حورا، «آرمان‌شاهی و شاهان زمانه»، نگاه نو، شماره ۴۹، مرداد ۱۳۸۰، ص ۶۴ - ۷۲.
۲۵۶. یزدان پناه، مریم، مقایسه و بررسی داستانهای تاریخ بیهقی و سیاست نامه

- (پایان نامه کارشناسی ارشد) مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۲، ۱۶۹ ورق.
۲۵۷. یزدانی، پرتوسادات، *نظام حکومتی در آینه تاریخ بیهقی*، کرج، جام گل، ۱۳۸۵، ۲۸۸ ص.
۲۵۸. _____، «دیوانهای دولتی در عصر غزنوی و سیاست کشورداری در تاریخ بیهقی»، *جام جم*، ۱۰ بهمن ۱۳۸۴، ص ۱۱.
۲۵۹. یغمائی، حبیب، «نکته‌ای چند از تاریخ بیهقی»، *یغما*، شماره ۱۶، ۱۳۵۲، ص ۷۳۰ - ۷۳۳.
۲۶۰. یوسفی، علی، «نقد حکایت افشین و بودلف»، *رشد آموزش زبان و ادب فارسی*، شماره ۶۶، ۱۳۸۲، ص ۷۴ - ۷۷.
۲۶۱. یوسفی، غلامحسین، «گزارشگر حقیقت»، *مجله دانشکده ادبیات مشهد*، شماره ۲، ۲۱۱ - ۲۶۱؛ دیداری با اهل قلم، مشهد، ۱۳۵۴، ص ۳ - ۴۹.
۲۶۲. _____، «هنر نویسندگی بیهقی»، *یادنامه ابوالفضل بیهقی*، چاپ اول، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۰، بیست و سه + ۸۲۹ + ۱۲۸ ص. ص ۷۹۹ - ۸۲۹؛ *برگهای در آغوش باد*، مشهد، ۱۳۵۶، ص ۲۰۳ - ۲۳۵.
۲۶۳. _____، «ابوالفضل محمد بن حسین بیهقی»، *تهران، فرهنگ و تاریخ*، ۱۳۷۱، ص ۱۵۴ - ۱۷۲.
۲۶۴. یوسفی، هادی، *بررسی تطبیقی تاریخ بیهقی و تاریخ جهانگشای جوینی از دیدگاه ادبی* (پایان نامه کارشناسی ارشد)، اکبر نحوی (استاد راهنما)، شیراز، دانشگاه شیراز، ۱۳۸۱.

265. Bayhaqi. Mohammad- ibn- hosein. *Lopera dellostorico persiano Bayhaqi*. Filippo Bertotti. 117 p.

266. Kegaya. Kan. *Riligious Groups in Khorasan under the*

Ghaznavids. *Yad – name ye Abu- l fadl – Bayhaqi*. Mashhad, Ferdowsi University press. 1995. pp5 – 13.

267. Kenneth, A.Luther. Rayhaqi and the later seljuq Historians: some comparative remarks, *Yad name ye Abu- l fadl – Bayhaqi*. Mashhad, Ferdowsi University press. 1995. pp14 – 33.

268. Nazir Ahmad. A critical examination of Baihaqi s narration of the Indin expeditions during the reign of Mas ud of Ghazna, *Yad – name ye Abu – l fadl- Bayhaql*. Mashhad, Ferdowsi University press. 1995. pp34 - 83.

269. Roger Savory. Abu- l fadl- Bayhaql as an historiographer. *Yad- nam ye Abu- l fadl- Bayhaqi*. Mashhad. Ferdowsi University press. 1995. pp84 - 117.

270. Waldman. Marilyn Robinson. *Toward a theory of historical narrative*. A case study in perso – Islamicate historiography – ohio state: Columdus University press. 1980. 214 p.